

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1268/2022
23.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1) у вези члана 35. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Грбић, поднетом против правноснажних решења Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године и Вишег суда у Београду Кв.бр.2297/21 од 11.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.11.2022. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Грбић, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажна решења Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године и Вишег суда у Београду Кв.бр.2297/21 од 11.07.2022. године, тако што Врховни касациони суд, поред досуђеног износа у наведеном другостепеном решењу, окривљеном АА на име трошкова кривичног поступка **ДОСУЂУЈЕ** још износ од 750,00 (седамстопедесет) динара.

Образложење

Решењем Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године у ставу I изреке одређена је исплата накнаде и награде изабраном браниоцу окривљеног АА - адвокату Марији Грбић у укупном износу од 714.750,00 динара према трошковнику који је поднет дана 30.03.2021. године, а како је то ближе наведено у изреци решења, те је одређено да ће се исплата извршити на означени текући рачун у року од 15 дана од дана правноснажности решења. У ставу II изреке решења одбијен је истакнути захтев за исплату накнаде и награде изабраног браниоца окривљеног у износу већем од признатог тим решењем. У ставу III изреке решења наложено је рачуноводству Вишег јавног тужилаштва у Београду да на основу решења изврши означену исплату.

Решењем Вишег суда у Београду Кв.бр.2297/21 од 11.07.2022. године делимично је уважена жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Грбић, па је преиначено

решење Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године тако што је утврђено да награда и нужни издаци које је окривљени АА имао у предмету Вишег јавног тужилаштва у Београду КТО.бр.107/21 на име ангажовања браниоца износе укупно 774.750,00 динара, а који износ се има исплатити из буџетских средстава адвокату Марији Грбић у року од 15 дана, а по пуномоћју које је оверено пред јавним бележником Невеном Животић из Београда дана 16.03.2021. године под бројем УОП-I:1352-2021, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Марија Грбић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да сагласно одредби члана 492. ЗКП укине у целости решења Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године и Вишег суда у Београду Кв.бр.2297/21 од 11.07.2022. године и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном органу или да преиначи наведена решења и сам донесе одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побиијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређена одредба става 3. Тарифног броја 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа).

Наиме, из списка предмета произилази да је наредбом Вишег јавног тужиоца у Београду КТИ.бр.433/20 од 01.03.2021. године, на основу члана 308. став 1. тачка 3) ЗКП, обустављена истрага која се водила према окривљеном АА због постојања основане сумње да је извршио кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1) у вези члана 35. КЗ, а по наредби о спровођењу истраге Вишег јавног тужиоца у Београду КТИ.бр.433/20 од 13.09.2020. године, из разлога јер нема довољно доказа за оптужење. Након тога, окривљени АА је преко браниоца – адвоката Марије Грбић дана 30.03.2021. године поднео захтев за накнаду трошкова поступка у укупном износу од 1.104.000,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове у износу од 31.500,00 динара на име награде браниоцу за приступање процесној радњи испитивања сведока ББ у ВЈТ у Београду дана 13.11.2020. године која није одржана, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка Виши јавни тужилац у Београду је побијаним првостепеним решењем делимично усвојио поднети захтев и одредио да трошкови кривичног поступка које је окривљени АА имао на име ангажовања изабраног браниоца - адвоката Марије Грбић ради одбране у поступку износе укупно 714.750,00 динара, а одбио је поднети захтев за накнаду трошкова поступка у износу преко досуђеног износа, при чему је у првостепеном решењу детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запрећене казне за кривично дело за које је према окривљеном вођена истрага, а наведено је и које трошкове суд није признао окривљеном и из којих разлога. У образложењу првостепеног решења је, између осталог, наведено да је на име трошкова везано за награду браниоца окривљеног за приступ у просторије Вишег јавног тужилаштва у Београду дана 13.11.2020. године којом приликом је одложено испитивање сведока досуђен износ од 30.750,00 динара, а да је одбијен захтев да се по овом основу изврши исплата до тражених 31.500,00 динара, из разлога јер, сходно Тарифном броју 2. важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за сваку неодржану процесну радњу којој је приступио.

Виши суд у Београду као другостепени орган је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, нашао да је правилно поступио Виши јавни тужилац у Београду када је, одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, утврдио да окривљеном АА на име награде браниоцу за приступ у просторије Вишег јавног тужилаштва у Београду дана 13.11.2020. године, којом приликом је одложено испитивање сведока, не припадају трошкови преко досуђеног износа од 30.750,00 динара а до траженог износа од 31.500,00 динара, дајући за своју одлуку у образложењу другостепеног решења идентичне разлоге као и јавни тужилац у побијаном првостепеном решењу.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП је прописано да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Правно дејство које наредба јавног тужиоца о обустављању истраге према окривљеном има у односу на трошкове који су настали у предистражном поступку и

поступку истраге против окривљеног може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Тарифним бројем 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) у ставу 1. је прописано које радње полиције, тужиоца или суда се сматрају процесном радњом у смислу одредби Тарифног броја 2. ове Тарифе (одбрана окривљеног у преткривичном – предистражном и истражном поступку). У ставу 2. истог тарифног броја је прописано да за сваку одржану процесну радњу којој је присуствовао адвокату припада награда из Тарифног броја 1, а за сваку неодржану процесну радњу којој је приступио адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

Одредбом става 3. Тарифног броја 2. Адвокатске тарифе је прописано да за присуствовање и приступање процесним радњама, поред награде за одбрану, адвокату припада и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат рачунајући од времена када је процесна радња била заказана. Дакле, одредба става 3. Тарифног броја 2. Адвокатске тарифе, која предвиђа да адвокату за присуствовање и приступање процесним радњама припада и награда за сваки започети сат радње којој је присуствовао или приступио, у погледу висине износа ове награде не прави разлику везано за то да ли је у питању присуствовање браниоца одржаној процесној радњи или његово приступање неодржаној процесној радњи, обзиром да је у овој одредби јасно прописано да у оба случаја и за присуствовање и за приступање процесним радњама адвокату припада награда у износу од 50 поена за сваки започети сат рачунајући од времена када је процесна радња била заказана.

Имајући у виду цитиране одредбе Тарифног броја 2. Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да су јавни тужилац и суд, приликом обрачунавања висине износа награде браниоцу окривљеног за приступање процесној радњи испитивања сведока ББ у просторијама Вишег јавног тужилаштва у Београду дана 13.11.2020. године која није одржана, у конкретном случају поступили супротно одредби става 3. Тарифног броја 2. Адвокатске тарифе. Наиме, приликом обрачунавања укупног износа награде браниоцу за приступање на ову неодржану процесну радњу дана 13.11.2020. године, а која награда сходно Тарифном броју 2. ставови 2. и 3. обухвата како 50% награде из Тарифног броја 1. (став 2.), тако и награду у износу од 50 поена за сваки започети сат рачунајући од времена када је процесна радња била заказана (став 3.), јавни тужилац и суд су, имајући у виду да се ради о неодржаној процесној радњи, висину износа награде адвокату за започети сат процесне радње којој је приступио неправилно израчунали умањујући је за 50%, уместо да у конкретном случају правилно примене одредбу става 3. Тарифног броја 2. Адвокатске тарифе (која је напред цитирана), а која не предвиђа никакво умањење ове награде за 50%, већ јасно прописује да за приступање процесним радњама (што подразумева неодржану процесну радњу) адвокату припада награда у износу од 50 поена за сваки започети сат рачунајући од времена када је процесна радња била заказана.

Следствено напред наведеном, окривљеном је на име награде браниоцу за приступање процесној радњи испитивања сведока ББ у просторијама Вишег јавног

тужилаштва у Београду дана 13.11.2020. године која није одржана, сходно важећој Адвокатској тарифи, а имајући при томе у виду висину запрећене казне за кривично дело за које је вођена истрага према окривљеном – кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1) у вези члана 35. КЗ за које је предвиђена казна преко 15 година затвора, по налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају требало досудити новчани износ од укупно 31.500,00 динара (основица за обрачун награде из Тарифног броја 1. је 2.000 поена, а основица за обрачун награде за започети сат процесне радње којој је приступљено је 50 поена, при чему вредност једног поена износи 30,00 динара – обрачун висине износа награде $(2.000 \times 30) : 2 + (50 \times 30) = 30.000 + 1.500 = 31.500$), а како је то и тражено поднетим захтевом за накнаду трошкова поступка, а не износ од 30.750,00 динара како су то у побијаним правноснажним решењима неправилно закључили јавни тужилац и суд. По овом основу је побијаним решењима на име трошкова поступка обрачуната и досуђена мања накнада у износу од 750,00 динара, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно обустављена истрага, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Поступајући на овај начин јавни тужилац и суд су, доносећи побијана решења, на штету окривљеног учинили повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повредили одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези става 3. Тарифног броја 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Стога је Врховни касациони суд отклонио наведену повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП тако што је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марије Грбић, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначио побијана правноснажна решења Вишег јавног тужиоца у Београду КТО.бр.107/21 од 06.04.2021. године и Вишег суда у Београду Кв.бр.2297/21 од 11.07.2022. године и то тако што је, поред досуђеног износа у наведеном другостепеном решењу, окривљеном АА на име трошкова кривичног поступка досудио још износ од 750,00 динара.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић